

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Ladislava Hejtmánka a soudkyň JUDr. Naděždy Treschlové a JUDr. Hany Kadaňové, Ph.D., ve věci

žalobkyně: **extrapéče s.r.o.**, IČ 06214207
sídlem Jaurisova 515/4, Praha 4
zastoupená advokátem Mgr. Jiřím Šlencem
sídlem Velké náměstí 148/11, Hradec Králové

proti

žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. září 2020, č. j.: MPSV-2020/112895-220/1

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění

[1] Žalobkyně napadla shora uvedené správní rozhodnutí, kterým bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy ze dne 17. dubna 2020, čj. MHMP 561765/2020. Ve správním řízení byla uznána pravomocně vinnou přestupkem podle ust. § 107 odst. 1 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „zákon o sociálních službách“), a to za skutek, že poskytuje sociální služby bez oprávnění k jejich poskytování podle ust. § 78 odst. 1 zákona o sociálních službách, trvajícím minimálně od 26. 4. 2019 do 30. 8. 2019, v objektu Penzionu Hedvika, kde bylo v době kontroly ubytováno dvanáct osob starších 60 let,

příspěvek na péči jich mělo přiznáno sedm. Za to jí byla uložena pokuta ve výši xxxx Kč, a povinnost nahradit paušální částkou náklady řízení.

[2] Žalobkyně napadla rozhodnutí v celém rozsahu, a domáhala se jeho zrušení, včetně zrušení prvostupňového správního rozhodnutí, a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. V žalobě uvedla tyto žalobní body, jimiž je soud při svém přezkumu vázán. V minulosti byl dům označován jako penzion pro seniory. Vzhledem k ukončení činnosti jeho předchůdce nastala krizová situace, kdy se žalobkyně rozhodla dočasně provozovat penzion jako „Dům s pečovatelskou službou“, byla jí udělena licence k provozování osobní asistence, reorganizovala chod penzionu, změnila podmínky užívání bytů a nastavila pravidla v souladu se zákonem. Její klienti mají možnost sjednat si pečovatelskou službu u kteréhokoliv poskytovatele, někteří klienti mají své lékaře. Klienti užívají byty na základě nájemní smlouvy, mají k dispozici základní vybavení pro přípravu stravy, kterou si mohou připravit sami, nebo jim je nabídnut servis místní restaurace, či si mohou sami dojít na jídlo, mají možnost vybavit si byty vlastním nábytkem a od jednotek mají klíče. Úklid bytu si klient obstarává sám nebo má možnost využít služeb penzionu, který jim zdarma s úklidem pomůže, mohou si nasmlouvat i externí úklidovou firmu. Žalobkyně má dále i externí klienty, za kterými dojíždí do místa jejich bydliště, ubytovaným osobám nikdy nebyla poskytována pravidelná strava, ale na vyžádání jim byla zajištěna donáška, dále nebyl stanoven žádný denní režim ani čas styku s příbuznými osobami a jinými osobami.

[3] Žalovaný ve svém vyjádření setrval na důvodech, které uvedl v odůvodnění napadeného rozhodnutí a navrhl, aby soud žalobu zamítl. Ve věci bylo prokázáno, že klientům zařízení je poskytována sociální služba typu domova pro seniory ve smyslu § 49 zákona o sociálních službách, neboť jsou zde osobám se sníženou soběstačností z důvodu věku poskytovány služby ubytování, stravování, pomoc při zvládnutí běžných úkonů péče o vlastní osobu a pomoc při osobní hygieně formou péče zajišťované zaměstnanci žalobce střídajícími se ve směnách, deklarováno je zajištění zdravotní a rehabilitační péče, žalobkyni je vykonáván dohled nad dodržováním stravovacího režimu, kontrola a úklid pokojů. Žalovaný také shrnul důvody, pro které nemá za to, že klienti bydlí v bytech, (stravování, pomoc při péči o vlastní osobu, ošetrovatelské úkony); je zajišťován denní režim, čas jídla, čas návštěv, úklid a praní prádla. Rozsahem služeb tedy činnost provozovaná žalobkyní neodpovídá osobní asistenci. Dále doplnil, že z podnájemní smlouvy předložené žalobkyní vyplývá, že si účtuje nájemné xxxx Kč, které zahrnuje také služby jako nepřetržitý dohled, strava, praní a žehlení. K námitce, že provozuje dům s pečovatelskou službou a klienti mají možnost sjednat si pečovatelskou službu u kteréhokoli poskytovatele sociální služby, žalovaný uvedl, že způsob péče poskytované žalobkyní ani její rozsah neodpovídá zákonné definici pečovatelské služby. Dále žalovaný namítl, že jestliže je pečovatelská služba zajišťována v domě s pečovatelskou službou, jedná se o nájem bytu zvláštního určení dle § 2300 zákona č. 80/2012 Sb., občanský zákoník a poukázal také na § 126 odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), dle kterého lze stavbu užívat jen k účelu vymezenému zejména v kolaudačním rozhodnutí. Objekt Penzion Hedvika je však zkolaudován jako rodinný dům, nikoli jako byty, tím spíše ne jako byty zvláštního určení. Klienti žalobkyně nemají uzavřenou smlouvu o nájmu bytu zvláštního určení, jsou ubytováni v pokojích, nikoli v bytech, dům není zkolaudovaný jako byty zvláštního určení. Žalobkyni nebyla předložena

ani smlouva o poskytování sociálních služeb dle § 91 zákona o sociálních službách, z níž by obsahově vyplývalo, že klientům je poskytována pečovatelská služba ve smyslu § 40 zákona o sociálních službách. Žalovaný má tedy za to, že způsob poskytování sociální služby neodpovídá domu s pečovatelskou službou. Závěrem se žalovaný vyjádřil též k výši stanovené pokuty, která byla s ohledem na okolnosti případu stanovena ve výši 5 % horní hranice, jež stanoví zákon, přičemž tyto okolnosti případu byly v rozhodnutí orgánu I. stupně řádně odůvodněny.

[4] Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí, včetně řízení, jež jeho vydání předcházelo, v mezích žalobních bodů, jimiž je vázán, vycházející přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí správního orgánu (ust. § 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů – dále jen „s.ř.s.“), a o důvodnosti podané žaloby uvážil takto.

[5] V odůvodnění napadeného správního rozhodnutí jsou uvedeny obdobné argumenty, které žalovaný vznášel ve vyjádření k podané žalobě, proto není nutné je znova opakovat.

[6] Podle § 78 odst. 1 zákona o sociálních službách lze sociální služby poskytovat jen na základě oprávnění k poskytování sociálních služeb, které vzniká rozhodnutím o registraci. Tato registrace přitom není na úrovni pouhé evidence žadatele, neboť její podmínky jsou velmi přísně vymezeny v § 79 zákona o sociálních službách, přičemž zahrnují materiální, technické, hygienické, personální (odbornou způsobilost fyzických osob, které budou poskytovat sociální služby) a jiné požadavky, které musí žadatel o registraci splňovat a dokládat. Význam uvedeného přestupku je zřejmý i z toho, že s ním je spojena výrazně vyšší pokuta, než u ostatních deliktů páchaných na tomto úseku veřejné správy. Za takový přestupek lze podle § 107 odst. 5 písm. f) zákona o sociálních službách uložit pokutu až 2 000 000 Kč, tedy v poměrně vysoké částce. Zároveň je dle § 82b zákona o sociálních službách v rámci zefektivnění boje proti poskytování sociálních služeb bez oprávnění umožněno provádět kontrolu neregistrovaných subjektů.

[7] Podle ustanovení § 49 odst. 1 zákona o sociálních službách se v domovech pro seniory (které podléhají zákonné registraci) poskytují pobytové služby osobám, které mají sníženou soběstačnost zejména z důvodu věku, jejichž situace vyžaduje pravidelnou pomoc jiné fyzické osoby. V odstavci 2 jsou uvedeny základní činnosti uvedené služby: a) poskytnutí ubytování, b) poskytnutí stravy, c) pomoc při zvládnutí běžných úkonů péče o vlastní osobu, d) pomoc při osobní hygieně nebo poskytnutí podmínek pro osobní hygienu, e) zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, f) sociálně terapeutické činnosti, g) aktivizační činnosti, h) pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a při obstarávání osobních záležitostí.

[8] Žalobkyně v žalobě namítala velice obecně nezákonnost napadeného rozhodnutí, jakož i rozhodnutí orgánu prvního stupně, tuto však blíže nedefinovala, resp. pouze spороvala skutková zjištění ve věci. K tomu soud uvádí, že skutková zjištění byla dle názoru soudu pro právní posouzení v dané věci dostatečná a mají oporu v podkladech ve správním spisu, konkrétněji je soud rozebere v části, kde je konkrétnější i žaloba.

[9] Jestliže žalobkyně vyvrací skutková zjištění správního orgánu a uvádí, že si její klienti mohou mimo jiné sjednat pečovatelskou službu jiného poskytovatele, že mohou mít své lékaře a mohou si dojít sami na jídlo, neznamená to samo o sobě, že provoz její činnosti neodpovídá výše uvedenému typu sociální služby. Soud tak souhlasí se závěrem žalovaného, že žalobkyně znaky služby poskytované formou domova pro seniory naplňuje, když v řízení nedoložila ani nenavrhlala žádné podklady nebo důkazy, které by tento závěr zpochybňovaly, což nečiní ani v podané žalobě, kde setrvává pouze na obecné konstataci svého přesvědčení.

[10] Jestliže se žalobkyně brání tím, že provozuje svoji činnost jako „dům s pečovatelskou službou“, nelze této námitce žalobkyně přisvědčit. Podle § 40 odst. 1 zákona o sociálních službách je pečovatelská služba terénní nebo ambulantní služba poskytovaná osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, a rodinám s dětmi, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné fyzické osoby. Služba poskytuje ve vymezeném čase v domácnostech osob a v zařízeních sociálních služeb vyjmenované úkony. Z provedeného dokazování a učiněných zjištění však plyne, že žalobkyně při svojí činnosti poskytuje svým klientům předně ubytování, které je spojeno s poskytováním služeb jednotlivým ubytovaným osobám dle jejich potřeb v souvislosti s jejich sníženou soběstačností. Vzhledem k tomu, že žalobkyně svým klientům poskytuje jak ubytování, tak i další potřebné služby, je zřejmé, že se nejedná o pouhé pečovatelské služby dle citovaného ustanovení zákona. Naopak tuto činnost žalobkyně je třeba podřadit pod již výše citovaný § 49 odst. 1 zákona o sociálních službách, tedy poskytování tzv. pobytových služeb. Klienti žalobkyně jsou ubytováni v pokojích, které obvykle sdílí s dalšími osobami, se kterými však nemají žádné vazby, do jejich pokojů je vstupováno personálem zajištěným žalobkyní, který pomáhá ubytovaným osobám s běžnými potřebami. Takový způsob činnosti tedy z podstaty věci nelze podřadit ani pod pronájem bytů, jak tvrdí žalobkyně. Daná činnost žalobkyně totiž obsahuje jak složku zajištění ubytování, tak i složku zajištění péče, přičemž jejím tvrzeným separováním na dvě samostatné složky nelze obcházet zákonný požadavek na příslušné povolení k takové činnosti.

[11] Jestliže žalobkyně argumentovala skutečností, že při provozování domu došlo ke krizové situaci a k dočasnému řešení, je nutné upozornit, že taková skutečnost nemůže žalobkyni zprostit viny za spáchaný přestupek, byť může být okolností, ke které mohl správní orgán přihlédnout při stanovení výše uložené pokuty. Z tohoto vyjádření žalobkyně však také vyplývá, že si žalobkyně byla vědoma nesprávného řešení dané věci a toho, že danou činnost provádí bez řádného povolení. Tvrzená reorganizace chodu penzionu tak, aby odpovídal zákonu, pak již ze samotné podstaty a účelu činnosti žalobkyně nebyla možná, když žalobkyně nadále poskytovala služby podřaditelné pod § 49 zákona o sociálních službách (základní zdravotní a osobní péče o jednotlivé klienty, úklid pokojů apod.).

[12] Obecněji je pak nutné uvést, že napadené i prvostupňové správní rozhodnutí je podloženo i dalšími zjištěními, které žalobkyně v žalobě neuvádí, které charakter činnosti žalobkyně dostatečně vymezují jako sociální službu podle shora uvedeného zákonného ustanovení (např. ubytování osobám závislým na jiné fyzické osobě, těmto osobám zajišťuje i stravu, služby nebyly poskytovány v přirozeném prostředí, ale

v penzionu, užívání pokojů v penzionu s jinými cizími osobami, volný přístup personálu do pokojů, nerespektování stavebního charakteru penzionu, jak byl pravomocně zkolaudován, a nerespektování toho, že by se mělo jednat o nájem bytů zvláštního určení, čemuž neodpovídají žalobkyní předložené smlouvy atd.). Soud rovněž uvádí, že ani zjištění, že by byly dané služby ubytovaným poskytovány osobami, které nejsou se žalobkyní v žádném smluvním vztahu, by na uvedeném závěru, že těmto osobám jsou v zařízení uvedené služby poskytovány, ničeho nezměnila. Skutečnost, zda žalobkyně stravu zajišťovala či přímo poskytovala, jak namítá v žalobě, je pak ve světle shora uvedených dalších zjištění nepodstatná, neboť charakter činnosti žalobkyně je dostatečně vymezen těmito dalšími okolnostmi.

[13] V dané věci tak soud uzavírá, že podanou žalobu nepovažuje za důvodnou a proto ji zamítl (ust. § 78 odst. 7 s.ř.s.).

[14] Ve věci soud rozhodl rozsudkem bez nařízení jednání, neboť účastníci proti takovému postupu neměli ve stanovené lhůtě námitek a jednání k projednání žaloby nebylo nutné, když soud neprováděl další dokazování (ust. § 51 odst. 1 s.ř.s.).

[15] Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého má účastník, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem. Vzhledem k tomu, že žalovanému státu tyto nevznikly, soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou (2) týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 14. dubna 2022

JUDr. Ladislav Hejtmánek, v.r.
předseda senátu